

IZLOŽBA – MUZEJ DETINJSTVA, VLADIMIR PERIĆ TALENT

RIZNICA SLATKE EFEMERIJE

Saša Rakezić

U LEGATU MILICE ZORIĆ I RODOLJUBA ČOLAKOVIĆA OTVORENA JE IZLOŽBA AMBALAŽE KONDITORSKIH PROIZVODA, KAO DEO DESETOGODIŠNJEG PROJEKTA POD NAZIVOM "MUZEJ DETINJSTVA", ČIJI JE AUTOR VLADIMIR PERIĆ – TALENT

Među umetnicima koje sam sreo na beogradskoj sceni, Vladimir Perić Talent je jedan od retkih koji su delovali nekako odlučno. Oduvek sam imao utisak da tačno zna šta želi da postigne svojim radovima – što je kvalitet koji se ne tako često sreće među našim ljudima, inače sklonim improvizaciji svake vrste. Međutim, Talentov rad zrači i humorom, koji nije na prvu loptu, nego poseduje nekakav zen kvalitet, zahteva da o tome razmislite. Razgledajući kolekciju ambalaže jestivih proizvoda, koju je tokom godina sakupio, imao sam utisak da je u prikupljanju tih predmeta pokazao istu promućurnost, istu rešenost da se ozbiljno posveti ideji koja ga preokupira, ali i da je u podtekstu prisutan gorespomenuti zen humor, koji vas nagoni da se zamislite.

O tome kako je sakupio svoju dragocenu kolekciju, Talent mi je rekao: "Otprilike dve trećine čine predmeti pronađeni na buvljoj pijaci. Jednu trećinu čine predmeti koje sam dobio od prijatelja, kupovani su na aukciji preko Limunda, otkupljeni su od preprodavaca i kolekcionara, dobijeni su od donatora i mali deo je kupljen u antikvarijatima."

Kao neko ko se i sam bavi traganjem i sakupljanjem interesantnih predmeta sa buvljih pijaca i još kojegde, mogu da kažem da ti predmeti *govore*. Naročito predmeti sa patinom, oni koji su stari više decenija. Jedna od prednosti života u savremenom svetu je što su zemaljska dobra jeftina i dostupna, ali je, da bi tako nešto bilo moguće, izgleda trebalo da se plati određena cena – opšti kvalitet je oslabljen, tj. kvalitet opada kako se približavamo savremenom periodu. Objekti namenjeni opštoj potrošnji sve se brže proizvode, sve su više *instant* i grafički *neuzbudljivi*. Kako vreme prolazi, teže je primetiti neki ambalažni proizvod koji biste uopšte poželeli da sačuvate. S druge strane, jugoslovenska produkcija pakovanja je tokom pedesetih, šezdesetih, sedamdesetih... bila upravo tako sjajna kao što nam je sa ove distance moguće da zaključimo. Prema Talentovim rečima, on je takođe došao do zaključka o regresiji kada je u pitanju uzbudljivost grafičkih rešenja: "Uočio sam da je evolucija grafičkog dizajna išla u pogrešnom pravcu. U komparaciji sa današnjim grafičkim dizajnom ambalaže konditorskih proizvoda prvobitna rešenja su kvalitetnija."

Talentova kolekcija je važna zato što pruža uvid u teško dostupnu riznicu slatke efemerije kao što su papirići u koje se umotavaju bombone – to parče dizajna stvoreno je da posluži trenutku nečijeg konzumentskog zadovoljstva, a zatim da nestane u bespuću vremena. Limena ili kartonska kutija za slatkiše ponekad budu sačuvane da bi se u njima, recimo, čuvali neki sitniji predmeti, međutim papirić-omotač bombone će sačuvati samo neko ko je u tome video estetsko zadovoljstvo, ili je u pitanju nekakva uspomena, što je jednako zanimljivo i retko. U stvari, prosečan posmatrač će reći da je iznenađujuće da je nekome uopšte palo na pamet da sačuva tako nešto. Ali srećom, i to se dešava. Potreban je skoro detektivski rad da bi se sve to sakupilo, u čemu razume se leži draž. S obzirom da ne postoji institucija koja bi sistematski prikupljala kantice za marmeladu ili primerke keksova u obliku životinja, ovakve kolekcije zavise od radoznalih pojedinaca-tragača da bismo znali da je tako nešto uopšte postojalo. Mnoge od eksponata sam prepoznao iz ćoškova vlastite memorije, i pomalo sam se začudio kada sam ih ponovo ugledao, nakon toliko godina. Hej! I ja sam jednom jeo sladoled upotrebljavajući te bizarne socijalističke plastične kašičice u obliku ptice. Možda o tome nikada ne bih ni razmišljao da nije ove kolekcije.

Na kraju, zamolio sam Talenta da prokomentariše bar jedan eksponat iz vlastite zbirke. "Izdvojio bih flašu PKB mleka koju sam pronašao na buvljoj pijaci. Na flaši je motiv dečaka koji ispija čašu mleka. To mi je evociralo sećanja i emocije na detinjstvo kada sam i sam konzumirao mleko iz iste ambalaže."

Bilo da ova grafička rešenja prepoznajete kao radosne odraze vlastitih sećanja, ili da ih "otkrivate", užitek je neosporan.